

JØDISK ORIENTERING

DECEMBER-JANUAR 2015/2016
KISLEV-TEVET-SHVAT 5776

NR. 9/86. ÅRGANG

DET JØ

- **NYTÅRSKUR**
- **DJUS**
- **ORIENTALISTEN**
- **BARCELONA**

Det Jødiske Samfund i Danmarks hjemmeside
Gå ind på
www.mosaiske.dk

BARCELONA DRØMMER

I 2002 genåbnede Europas ældste synagoge, og med den blev interessen for Barcelonas gamle jødiske kvarter og byens jødiske historie fornyet. Det har to unge jøder taget konsekvensen af, og tilbyder med deres firma Barcelona Dreaming et udvalg af guidede ture – alle med spansk jødedom som udgangspunkt

Af Jens Anders Wejsmark Sørensen, Barcelona

'Ved at Europas ældste synagoge igen er blevet tilgængelig, er folk blevet opmærksomme på, at jøderne har haft en vigtig og interessant historie i Barcelona,' siger Adi Mahler. Han er den ene halvdel af firmaet Barcelona Dreaming, der har specialiseret sig i guidede ture, hvor publikum blandt andet får en grundig indføring i Barcelona og jødernes historie. Den anden halvdel af firmaet hedder Michal Shauer, og de organiserede deres første tur sammen i 2011.

'Vi er partnere, men ikke privat. Vi blander nemlig ikke business og fornøjelse,' understreger hun med et smil. Michal Shauer blev født i Israel i 1975, og efter endt universitetsuddannelse boede hun nogle år i Guatemala. Her fik hun tilføjet spansk til sit engelske, franske og hebraiske, og valgte blandt andet derfor at flytte til Barcelona i 2006. De mødtes i 2009 i den gamle synagoge Sinagoga Mayor de Barcelona, hvor hun arbejdede som administrator, og hvor Adi Mahler netop var blevet ansat som guide.

'Mange af de besøgende til synagogen undrede sig over, at der ikke var en guidet tur i det gamle jødiske kvarter. De lokale guider, der var stærke på Barcelonas

historie, havde ikke megen forstand på jødismen og kun få facts om jødernes historie. Der var bestemt behov for en jødisk tur med jødiske guider,' fortæller Adi Mahler, der flyttede til Barcelona i 2009. Han blev født i 1979 i København af danske forældre, men flyttede med familien til Israel som ung. Han er kandidat i historie og geografi fra universitetet i Tel Aviv, og udover et brugbart dansk, taler han flydende spansk, engelsk og hebraisk.

Langt de fleste af deres kunder kommer fra Nordamerika, og derfor er turene overvejende på engelsk. Men de holder dem også gerne på spansk, fransk og hebraisk. Adi Mahler ved naturligvis en masse om jødernes historie i Barcelona og Spanien, men det vigtigste for ham som guide er, hvad han kan udelade. 'Hvis jeg fortalte det hele, ville mit publikum helt sikkert falde i søvn. Det er nødvendigt at give højdepunkterne, at gøre det let forståeligt, og naturligvis levende og interessant. Jeg bruger meget humor i mine fortællinger.'

Hvornår de første jøder kom til Spanien er historikerne ikke helt enige om, men

det er den almindelige opfattelse, at jødernes historie i Barcelona går mindst 1700 år tilbage i tiden. Selve byen blev grundlagt for mere end 2000 år siden, og blev i begyndelsen ikke regnet for meget. Men efterhånden som handlen i middelhavsområdet tog til, steg byens betydning, og det samme gjorde antallet af jødiske indbyggere, der i forvejen sad på en stor del af handlen i området. Gennem tiden fik de stor politisk og religiøs betydning, og befolkningsgruppen toppede i det 13. århundrede, hvor de udgjorde omkring 15 procent af Barcelonas befolkning på omkring 8.000 indbyggere. Jøderne levede i byen og resten af Spanien i nogenlunde fred og fordragelighed indtil det 14. århundrede, hvor det spanske monarki og den katolske kirke indførte en række love af antisemitisk karakter. På askeonsdag i 1391 udbød en række optøjer mod jøderne i det meste af Spanien. Da optøjerne nåede Barcelona 5. august, blev det den blodigste dag i jødernes historie, hvor de fleste jøder blev myrdet, mens andre blev tvunget til at konvertere til kristendom. Således var Barcelona totalt uden jøder i næsten 500 år, og det var først i slutningen af det 19. århundrede, at de begyndte at vende tilbage. Et egentligt jødisk samfund var der ikke tale om før omkring Anden Verdenskrig. 'Selvom Francisco Franco var en slem diktator, der ind imellem kom med negative ytringer mod jøderne, så blev ingen spanske jøder udvist under krigen, og faktisk er, at Spanien hjalp flere jøder under krigen, end de andre neutrale lande gjorde,' oplyser Adi Mahler.

Adi Mahler fortæller levende og interessant, og med et anstrøg af humor. Foto: Ruben Borrás.

Barcelona drømmer! En af de mange smukke og smalle gader i byens jødiske kvarter. Foto: Ruben Borrás.

Barcelona Dreaming tilbyder en del forskellige guidede ture i byen, blandt andet en Gaudi-tur, og ligeledes i resten af Spanien, hvor jøderne har gjort deres indflydelse gældende; Toledo, Cordoba, Sevilla, Granada, Segovia, Avila og Madrid. Men deres tur i det jødiske kvarter, hvor de bringer jødernes historie til live, og viser hvor vigtig det jødiske samfund faktisk var for Barcelonas udvikling og historie, er deres mest efterspurgte.

'Turen tager mindst to timer, for det er et absolut minimum for at få det fulde billede. Derudover er det naturligtvis ikke

muligt, at fortælle om jøderne uden at inkludere noget af Barcelonas historie og kultur i almindelighed,' siger Adi Mahler. Turen begynder ved Sinagoga Mayor de Barcelona, der ligger i den absolut ældste del af Barcelona. Synagogen blev først genopdaget i 1987, efter at en lokal historiker havde skrevet en artikel om stedet med en opfordring til at få det genåbnet. Det reagerede kommunen dog ikke på.

'Men da det jødiske samfund ved et tilfælde fandt ud af, at bygningen skulle genåbne som en bar, fik de organiseret køb og restaurering af synagogen,' oplyser Adi Mahler. Bygningen kunne endeligt åbne i 2002 som kombineret synagoge og museum, og med den er der kommet fornyet interesse for Barcelonas gamle jødiske kvarter og byens jødiske historie.

Barcelona Dreaming, der har omkring to til tre ture om dagen i højsæsonen, tager helst kun mindre grupper. Målet er nemlig, at alle får en personlig og unik oplevelse.

'Vi vil helst gerne give følelse af, at vi er en stor familie. Jeg besvarer ligeså gerne spørgsmål af praktisk karakter, og ofte siger jeg til vores besøgende, når de ringer til mig, at de blot skal blive, hvor de er, så kommer jeg og hjælper. Vi vil gerne, at dit måske første besøg i Barcelona bliver en god oplevelse. Det er nemlig en meget speciel by, hvor det meste er i gåafstand, og hvor der er en vidunderlig blanding af stort og småt – ikke mindst i vores gamle jødiske kvarter,' siger Michal Shauer.

Michal Shauer og Adi Mahler i passagen uden for synagogen, under en mindetavle dedikeret til Rabbi Shmuel Hasardi. Den originale tavle blev genopdaget for 200 år siden, men efter gentagne vandaliseringer, blev den udskiftet med en kopi. Noget tyder på, at antisemitisme ikke kun tilhører fortiden! Foto: Jens Anders Wejsmark Sørensen.

Jens Anders Wejsmark Sørensen

er dansk journalist med base i Amsterdam. Herfra dækker han Benelux, Nato, EU, Sydafrika og dele af det øvrige Vesteuropa for trykte danske medier og Danmarks Radio.

BARCELONA DREAMING

Tlf.: +34 622 682 545

www.barcelonadreaming.com